

tegner sig, er desværre endda værre end det, vi den Gang formodede, og Kravene vokser i mange Henseender. Den store Arbejdsløshed, der har været i de senere Aar, har stillet overordentlige Krav saavel til Statskassen som til Kommunekasserne, og Ydeevnen synker. Det er den almindelige Opfattelse i Befolkningen, at saaledes kan det ikke blive ved at gaa. Den forrige Regering havde kun den ene Medicin: flere Indtægter for Statskassen, flere Skatter paa Befolkningen. Den Medicin duer ikke nu. Vi maa en anden Vej, nemlig den Vej, der hedder: færre Udgifter. Det er nu glædeligt at se, at Finansloven efter den Behandling, den har været undergivet i Folketinget, møder frem med en bedre Status, end da den blev forelagt, idet der er en Formindskelse i Udgifterne paa 10 710 000 Kr. og en Forbedring paa Indkomstsiden af 21 348 000 Kr., et Forhold, man ikke længe har kendt. Finansloven bliver ellers altid mere omfangsrig paa Udgiftssiden under Behandlingen i Folketinget, og hvad denne ikke maatte blive, kommer til ved Tillægsbevillingsloven. Det gælder om at nedsætte Udgifterne, og dette er den høje Regering jo ogsaa inde paa. Man er gaaet den Vej, at man har nedsat forskellige Sparekommissioner. I mange Tilfælde kunde man imidlertid have nedsat Udgifterne uden disse Kommissioner. Det er jo en længere og trangere Vej, naar det skal gaa gennem Kommissioner; dette kan have sine Behageligheder, men man maa gaa kraftigere frem ad den samme Vej.

De to Aar har desværre bragt en Forøgelse af Landets Gæld med 30 Mill. Dollars, og naar man ser hen til det uhyre Betøb, der skal til alene til Forrentning af vor Statsgæld, et Beløb, der nu er omtrent lige saa stort, som det samlede Statsbudget var, da jeg kom ind i Rigsdagen, gruer man for, hvorledes Pengene skal kunne skaffes til Veje. Statens Smertensbørn er utvivlsomt de Institutioner, hvor vi har Statsdrift. Naar vi ser paa Statsregnskabet for 1920—21, er det ligefrem gruopvækkende. Saa godt som alle Statsvirksomheder har haft Underskud: Statsbanerne møder med et Underskud paa 53½ Million, Postvæsenet med 16,7 Millioner, Telegrafvæsenet med 4 Mill. Kr. o. s. v. Dette gør jo Statsdrift i høj Grad afskrækkende. Imidlertid er Statsdrift nødvendig paa visse Omraader, men udover disse nødvendige Omraader burde man ikke inklade sig paa Statsdrift. Der har nu fundet en Del Indskrænkninger af Personalet Sted ved Statsvirksomhederne. Man har ført en fuldstændig svingende

Politik i disse Virksomheder: først med Ansættelse af et kolossalt Personale og nu bagefter med Afskedigelser. Det sidste har været nødvendigt, men Fejlen er, at man har ansat et stort Personale uden at tænke paa, at en Forøgelse af Personalet bør ske gradvis, og at man ikke à tout prix bør ansætte mange Mennesker, som man jo bringer i Ulykke, saa snart det viser sig, at de ikke mere er nødvendige i Driften, og af økonomiske Hensyn nødvendigvis maa afskediges.

Det glæder mig, at man under Finanslovbehandlingen er blevet enig om at opheve Grundforbedringsudvalget og lade dets Virksomhed gaa over til Hedeselskabet; men ud fra de Bestræbelser, som vi alle burde udfolde for at formindske Udgifterne, kan jeg ikke billige, at man har oprettet et nyt Embede her, nemlig et Embede som Ministeriets Konsulent i Vandeløbssager. Vi har hidtil ikke kendt til denne Embedsmand, og formodentlig har hverken dette Ministerium eller andre Ministerier tidligere haft Trang til en saadan Embedsmand. Jeg synes, man skal være meget varsom med at oprette nye Embeder; det er ikke saa nemt at faa reduceret deres Antal.

Jeg nævnte for lidt siden, at man skulde være varsom med at skabe mere Statsdrift end nødvendigt. Ved en Lov af 27. Marts 1917 overtog Staten Driften af de to Gaarde Trollesminde og Faurholm, og man ophævede Loven af 1. April 1871, der bestemte, at disse Arealer skulde bortsælges. Det vilde have været langt mere i Overensstemmelse med hele den Bestræbelse, der er til Stede for at skabe flere smaa Landbrug, om disse Ejendomme i alt Fald successivt var blevet bortsolgt og indtil det Tidspunkt havde været forpagtet ud, saaledes som det hidtil havde været Tilfældet. De gav vel ikke Statskassen nogen stor Indtægt, men de gav dog en Indtægt. Nu er de imidlertid gaaet over til Statsdrift, og hvad vil Følgen deraf da blive? Jeg har med stor Interesse læst Statsrevisorernes Betænkning angaaende disse Gaardes Drift og vil anbefale den, egentlig ikke som Morskabslæsning, men dog anbefale den til Læsning for ærede Medlemmer. Den findes paa Side 50 i Betænkningen over Statsregnskabet for 1919—20. Det er under alle Omstændigheder en ganske mærkværdig Regnskabsførelse, der benyttes, og jeg tvivler meget om, at Statskassen herefter, naar man sammenlægger Udbyttet for de forskellige Aar fra 1917 og til Dato, faar saa stor en Indtægt som den Gang, Staten havde disse Gaarde forpagtet